"Alla miegħek, ibni!" lil xi tfajla li titfixkel u tkun se' taqa'. "Il-Bambin miegħek!" lil xi tarbija meta tixraq jew tatiha s-sogħla.

13. "*Alla ma għamlu!*"—għidud illi fih in-nifsu ma jurix qima kbira lejn l-isem t'Alla, iżda li aktarx jingħad mingħajr ħsieb. Irridu nfissru bih li xi ħaġa għabet minn għandna jew minn quddiemna ħin-bla-waqt, u ma rajnihiex iżjed. "Ġie għamel ix-xirja, ħadli b'kemm jiswa tnax-il-xelin u Alla ma għamlu." Inkella: "Qiegħedt l-ingwanti fuq siġġu ma' ġenbi u kemm dawwart għajnejja, Alla ma għamilhom!"

14. "*Tmur għand Alla*" ngħiduh aktarx biex infissru li wieħed imut b'mewt-id-dnewwa, jew imħabba f'xi żball, u f'qasir żmien: "Kien ġuvni jbiegħ is-saħħa, mibni b'saffejn: xorob xorba sħuna u f'erba' t-ijiem mar għand Alla!

15. "*Alla magħna!*" jew "*Alla jibgħad l-imħabba tiegħu*" hi l-għajta li biha nfissru ruħna meta naraw xi għawġ ġej fuqna, jew aktarx meta nilmħu xi nies li nafu li jiġu b'xi biċċa dwejjaq, jew b'xi biċċa xogħol imwiegħra. "Alla magħna! Ġej hu, għadu anqas sebaħ, u b'wiċċu mberhen."

16. "*Minn sbieħ Alla*"—B'dan il-għidud infissru ruħna meta jidhrilna li xi ħaġa saret kmieni ż-żejjed qabel ma wieħed jobsor li għandha ssir. "Jiġik wara l-bieb minn sbieħ Alla, u ma jinqalax minn hemm qabel ma tgħaddi tiegħu."

17. "*B'Alla ma tidħakx*" hi id-"Deus non irridetur" ta' l-Iskrittura. Meta xiħadd jidħak bina u aħna nintebħu mwaħħar li ma nkunux nistgħu nilqgħulu, bejn biex infakkru lilu li ta' kull ma għamel irid jati kont l'Alla, u bejn biex aħna nitfarrġu fit-tama tal-ħaqq, dlonk ingħidulu: "Bina dħakt, imma b'Alla ma tidħakx." Għidud sabiħ u qawwi fejn is-sentiment reliġjus li Alla jara kollox, jizen kollox u jħallas kollox bil-ħaqq, jidher bħala emna qadima u fehma sħiħa fil-ġens malti.

18. "*Alla jafulek*" jew "*Alla jħallsek.*" ingħidu meta jaslilna xi ġid minn għand ħaddieħor u ma nkunux nistgħu inħallsuh jew impattuhulu: "Alla jħallsek ta' kemm għamilt ma' ibni" tisma' tgħidlek xi omm fqira jekk tagħmel xi ġid lil binha. Inkella "Bit-twissijiet tiegħek salvajtli lil binti: Alla jkun jafulek."

(Jissokta) **Dun Karm.**

LIL MIKIEL ANTON VASSALLI

(1764—1829)

Missier, għax fik kif minn żgħoritek darba
seħħet ir-rieda biex lill-Malti b'sura
tirqmu ta' kitba, hekk ukoll imwarrba
minnek ma baqgħet xejn l-ulied għajjura

għal-lsien tal-Gżira, u l-lum, tistmerr il-karba
bħalek ta' dawk li minn fuq il-maxtura
ta' l-ilsna barranin jitolbu l-ħarba
tal-merħla tiegħek minn fuq din il-ħdura...

Insejjaħlek Missier, magħruf wisq fl-aħħar,
Missier ta' dan l-imċewlaħ ilsien tagħna
li qalb mewġ kiefer b'dgħajsek għadu jbaħħar...

Għax dellek ikreh, jgħidu, u fik tistagħna
bi ċpar il-ġrajja ta' kull ħidma; issaħħar
b'leħnek ma stajtx lil kull min tħallat magħna...

* * *

B'leħnek ma stajtx lil dawn issaħħar, kbira
għalkemm kienet dik xewqtek daqs dik fehmtek
minn żgħużitek ġo Ruma fejn il-ħmira
ta' xogħlok kollu ħdimt u minn dik lehmtek

ta' ruħ maltija, mita rġajt għall-Gżira,
għall-fidwa tal-Maltin maħqura, b'kelmtek
xewwixt il-qlub: lilek ta' ħutek l-għira
kellha tkeċċik minn hawn u fqir f'qabartek

tidfnek bil-lejl u ċċaħdek minn kull faraġ
tal-ġisem u tar-ruħ għaliex miktuba
kienet għalik il-Mewt. Ġakbin, it-taraġ

ta' ħabs wara li nżilt, u ruħ maħruba,
f'art barranija għal darba u tnejn... il-ħaraġ
ħallast hawnekk ta' Xewqtek il-magħtuba.

Jannar 1932

A. Cremona